

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

جمهوری اسلامی ایران
وزارت کار و امور اجتماعی

استاندارد مهارت و آموزشی

فن ورز کالیبراسیون و سایل اندازه‌گیری ابعاد و زوایا

گروه برنامه ریزی درسی کنترل و ابزار دقیق

تاریخ شروع اعتبار: ۱۳۸۰/۳/۱

کد استاندارد: ۸-۳۴/۳۵/۱/۲

معاونت پژوهش و برنامه ریزی: تهران - خیابان
آزادی - بیش چهارراه خوش - سازمان آموزش فنی و
حرفه‌ای کشور - طبقه پنجم
تلفن: ۶۶۹۴۱۵۱۶ دورنگار: ۶۶۹۴۱۲۷۲
کد پستی: ۱۳۴۵۶۵۳۸۶۸
EMAIL: INFO@IRANTVTO.IR

از کلیه صاحب نظران
تقاضا دارد پیشنهادات و
نظرات خود را درباره
این سند آموزشی به
نشانی‌های مذکور اعلام
نمایند.

دفتر طرح و برنامه‌های درسی: تهران - خیابان
آزادی - خیابان خوش شمالی - تقاطع خوش و نصرت -
ساختمان فناوری اطلاعات و ارتباطات - طبقه چهارم
تلفن: ۶۶۹۴۴۱۱۹ و ۶۶۹۴۴۱۲۰ دورنگار ۶۶۹۴۴۱۱۷
کد پستی: ۱۴۵۷۷۷۳۶۳
EMAIL: DEVELOP@IRANTVTO.IR

مفاهیم اصطلاحات بکار برده شده در استاندارد

- ۱- کلمه آشنایی : به مفهوم داشتن اطلاعات مقدماتی
- ۲- کلمه شناسایی : به مفهوم داشتن اطلاعات کامل
- ۳- کلمه اصول : به مفهوم مبانی مطالب تصوری
- ۴- کلمه توانائی : به مفهوم قدرت انجام کار

شرایط کارآموزی :

- ۱- حداقل تحصیلات : فوق دبیلم فنی
- ۲- وضعیت جسمانی : متناسب با شغل مربوطه
- ۳- سایر شرایط : نداشتن کورنگی

تعریف :

فن ورز کالیبراسیون وسایل اندازه‌گیری ابعاد و زوایا کسی است که بتواند از عهده خواندن نقشه‌های وسایل اندازه‌گیری دما، تشخیص مفاهیم کاربردی کالیبراسیون کالیبره کردن آنها، محاسبه عدم قطعیت و تهیه گزارش و گواهی نامه‌های مربوطه برآید.

مدت دوره کارآموزی :	۳۸ ساعت
۱- زمان آموزش تصوری :	۲۷ ساعت
۲- زمان آموزش عملی :	۲۶ ساعت

«فهرست توانایی‌های فن ورز کالیبراسیون و سایل اندازه‌گیری ابعاد و زوایا»

ردیف	عنوان	صفحه
۱	توانایی تشخیص عوامل مؤثر محیط کار	۱
۲	توانایی تشخیص مفاهیم کاربردی کالیبراسیون	۲
۳	توانایی نقشه‌کشی و نقشه‌خوانی و سایل اندازه‌گیری ابعاد و زوایا	۵
۴	توانایی کالیبره کردن و سایل اندازه‌گیری ابعاد	۷
۵	توانایی کالیبره کردن و سایل اندازه‌گیری زوایا	۹
۶	توانایی اجرای استانداردهای تضمین کیفیت	۱۰
۷	توانایی اجرای مقررات و آئین نامه‌های شغلی	۱۰
۸	توانایی پیشگیری از حوادث و رعایت نکات ایمنی و حفاظتی و بهداشت کار	۱۱

استاندارد مهارت و آموزشی: فن ورز کالیبراسیون و سایل اندازه‌گیری ابعاد و وزایا

ردیف	عنوان توانایی و مطالب تصوری	استاندارد مهارت	عملیات کارگاهی	زمان	نام و مشخصات	
					وسایل	عمری
۱	توانایی تشخیص عوامل مؤثر محیط کار	آشنایی با عوامل مؤثر فیزیکی محیط کار		۱	- فرایند کار - وسایل کمک	۰
۱-۱	آشنایی با عوامل مؤثر فیزیکی محیط کار	آشنایی با عوامل مؤثر فیزیکی محیط کار				
۱-۲	آشنایی با عوامل مؤثر فیزیولوژیکی محیط کار	آشنایی با عوامل مؤثر فیزیولوژیکی محیط کار				
۱-۳	آشنایی با عوامل شیمیایی محیط کار	آشنایی با عوامل شیمیایی محیط کار				
۱-۴	آشنایی با عوامل بیولوژیکی محیط کار	آشنایی با عوامل بیولوژیکی محیط کار				
۱-۵	آشنایی با ارگونومی					
۱-۶	شناسایی اصول تشخیص عوامل مؤثر محیط کار	شناسایی اصول تشخیص عوامل مؤثر محیط کار	- تشخیص عوامل مؤثر محیط کار			

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

استاندارد مهارت و آموزشی: فن ورز کالیبراسیون و سایل اندازه‌گیری ابعاد و زوایا

نام و مشخصات وسایل	زمان		عملیات کارگاهی	استاندارد مهارت	
	عملی	تئوری		عنوان توانایی و مطالب تئوری	ردیف
- فرایند کار - سایل کمک	۶	۱۰		توانایی تشخیص مفاهیم کاربردی کالیبراسیون	۲
آموزشی				آشنایی با مفهوم کالیبراسیون، اهمیت و شیوه‌های اجرای آن	۲-۱
				آشنایی با تاریخچه کالیبراسیون در ایران و جهان	۲-۲
				آشنایی با تعاریف، اصطلاحات اندازه‌شناسی و کالیبراسیون	۲-۳
				آشنایی با خطاهای اندازه‌گیری تقسیم‌بندی خطاب و شیوه‌های	۲-۴
				کاهش اثرات آنها در اندازه‌گیری	۲-۴-۱
				ریشه‌یابی، ارزیابی و گزارش خطاهای اندازه‌گیری شده	۲-۴-۲
				آشنایی با مفهوم عدم قطعیت در اندازه‌گیری مفهوم آماری به	۲-۵
				عنوان مکمل اندازه‌گیری و کالیبراسیون	۲-۵-۱
				مفهوم آماری به عنوان مکمل اندازه‌گیری و کالیبراسیون	

استاندارد مهارت و آموزشی: فن ورز کالیبراسیون وسایل اندازه‌گیری ابعاد و زوایا

ردیف	عنوان توانایی و مطالب قصوری	عملیات کارگاهی	زمان		نام و مشخصات وسایل
			عملی	تئوری	
۲-۵-۲	عوامل مؤثر در نتایج آزمون				
۲-۵-۳	درک مفهوم عدم قطعیت در اندازه‌گیری				
۲-۶	آشنایی با نمودارهای کالیبراسیون				
۲-۷	شناسایی اصول ترسیم نمودارهای کالیبراسیون	- ترسیم نمودارهای کالیبراسیون			
۲-۸	شناسایی نظام تضمین کیفیت سیستم جاری				
۲-۹	شناسایی شیوه استقرار نظام کالیبراسیون تضمین کیفیت				
۲-۱۰	آشنایی با گواهی نامه و گزارش‌های سیستم کالیبراسیون				
۲-۱۱	آشنایی با برچسب‌های سیستم کالیبراسیون				
۲-۱۲	آشنایی با دوره‌های زمانی کالیبراسیون				
۲-۱۳	آشنایی با جابجایی و ارزیابی وسایل اندازه‌گیری				
۲-۱۴	آشنایی با قابلیت‌های ردیابی وسایل اندازه‌گیری				

استاندارد مهارت و آموزشی: فن ورز کالیبراسیون و سایل اندازه‌گیری ابعاد و وزایا

نام و مشخصات وسایل	زمان		عملیات کارگاهی	استاندارد مهارت	
	عملی	تئوری		عنوان توانایی و مطالب تئوری	ردیف
				آشنایی با شرایط عمومی کالیبراسیون	۲-۱۵
				آشنایی با استانداردهای نظام تضمین کیفیت و سایل اندازه‌گیری.	۲-۱۶
			- تشخیص مفاهیم کاربردی کالیبراسیون	شناسایی اصول تشخیص مفاهیم کاربردی کالیبراسیون	۲-۱۷

استاندارد مهارت و آموزشی: فن ورز کالیبراسیون و سایل اندازه‌گیری ابعاد و زوایا

ردیف	عنوان توانایی و مطالب تئوری	عملیات کارگاهی	زمان	نام و مشخصات	
				وسایل	عملی تئوری
۳	توانایی نقشه‌کشی و نقشه‌خوانی و سایل اندازه‌گیری ابعاد و زوایا		۴	- وسایل نقشه‌کشی	
۳-۱	آشنایی با نقشه و نقشه‌های صنعتی کاربردی			- انواع نقشه	
۳-۲	آشنایی با سایل نقشه‌کشی و کاربرد آنها			- مدل	
۳-۳	آشنایی با مدل و قطعات کار			- میز نقشه‌کشی	
۳-۴	موردنیاز نقشه‌کشی شناسایی اصول ترسیم خطوط			- فرایند کار	
۳-۵	استاندارد نقشه‌کشی اصول ترسیم اشکال هندسی منظم و نامنظم			- وسایل کمک آموزشی	
۳-۶	شناسایی اصول ترسیم نمای اسید و قطعات ساده			- وسایل ایمنی و حفاظتی	
۳-۷	شناسایی اصول ترسیم پرسپکتیو ایزومتریک با نمای داده شده				

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

استاندارد مهارت و آموزشی: فن ورز کالیبراسیون و سایل اندازه‌گیری ابعاد و زوایا

ردیف	عنوان توانایی و مطالب تصوری	استاندارد مهارت	عملیات کارگاهی	زمان		نام و مشخصات وسایل
				عملی	تئوری	
۳-۸	آشنایی با مفهوم بررسی در نقشه کشی و کاربرد آن	آشنایی با مفهوم بررسی در نقشه کشی و کاربرد آن	- خواندن نقشه های وسایل اندازه گیری ابعاد			
۳-۹	آشنایی با نقشه های تفکیکی و یا انفجاری و کاربرد آن	آشنایی با نقشه های تفکیکی و یا انفجاری و کاربرد آن	- خواندن نقشه های وسایل اندازه گیری ابعاد			
۳-۱۰	شناسایی اصول خواندن نقشه های وسایل اندازه گیری ابعاد	شناسایی اصول خواندن نقشه های وسایل اندازه گیری ابعاد	- خواندن نقشه های وسایل اندازه گیری زوایا			
۳-۱۱	شناسایی اصول خواندن نقشه های وسایل اندازه گیری زوایا	شناسایی اصول خواندن نقشه های وسایل اندازه گیری زوایا				

استاندارد مهارت و آموزشی: فن ورز کالیبراسیون و سایل اندازه‌گیری ابعاد و زوایا

ردیف	عنوان توانایی و مطالب تئوری	استاندارد مهارت	عملیات کارگاهی	زمان		نام و مشخصات	وسایل
				عملی	تئوری		
۴	توانایی کالیبره کردن و سایل اندازه‌گیری ابعاد			V	V	- فرایند کار	- وسایل کمک
۴-۱	آشنایی با استانداردهای اولیه کالیبراسیون و سایل اندازه‌گیری ابعاد، قابلیت رדיابی و هرم سلسه مراتبی اندازه‌شناختی مربوطه					- آشنایی با امدادهای اولیه	- آموزشی
۴-۲	آشنایی با الزامات ISO در رابطه با کالیبران و سایل اندازه‌گیری ابعاد					- تدوین روش‌های اجرائی	- تدوین روش‌های اجرائی
۴-۳	آشنایی اصول تدوین روش‌های اجرائی کالیبراسیون و سایل اندازه‌گیری ابعاد					- کالیبراسیون و سایل اندازه‌گیری ابعاد	
۴-۴	آشنایی با ویژگی‌های نیروی انسانی آزمایشگاه کالیبراسیون بر اساس استانداردهای مربوطه						

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

استاندارد مهارت و آموزشی: فن ورز کالیبراسیون وسایل اندازه‌گیری ابعاد و زوایا

ردیف	عنوان توانایی و مطالب تئوری	استاندارد مهارت	عملیات کارگاهی	زمان		نام و مشخصات وسایل
				تئوری	عملی	
۴-۵	شناسایی اصول تعیین فاصله زمانی کالیبراسیون وسایل اندازه‌گیری ابعاد بر اساس استانداردهای مربوطه	- تعیین فاصله زمانی کالیبراسیون وسایل اندازه‌گیری ابعاد بر اساس استانداردهای مربوطه				
۴-۶	شناسایی اصول کالیبره کردن وسایل اندازه‌گیری ابعاد	- کالیبره کردن وسایل اندازه‌گیری ابعاد				
۴-۷	شناسایی اصول محاسبه عمومی عدم قطعیت وسایل اندازه‌گیری ابعاد	- محاسبه عمومی عدم قطعیت وسایل اندازه‌گیری ابعاد				
۴-۸	شناسایی اصول تحويل و تحول وسایل اندازه‌گیری ابعاد کالیبره شده	- تحويل و تحول وسایل اندازه‌گیری ابعاد کالیبره شده				
۴-۹	شناسایی اصول تهیه گزارش و گواهی کالیبراسیون وسایل اندازه‌گیری ابعاد بر اساس استاندارد مربوطه	- تهیه گزارش و گواهی کالیبراسیون وسایل اندازه‌گیری ابعاد بر اساس استاندارد مربوطه				

استاندارد مهارت و آموزشی: فن ورز کالیبراسیون و سایل اندازه‌گیری ابعاد و زوایا

نام و مشخصات وسایل	زمان		عملیات کارگاهی	استاندارد مهارت	
	عملی	تودی		عنوان توانایی و مطالعه تصوری	و دیف
- سایل اندازه‌گیری زوایا	۲	۷۵		توانایی کالیبره کردن و سایل اندازه‌گیری زوایا	۵
- استانداردهای زوایا				آشنایی با واحدهای اندازه‌گیری زوایا، استاندارد و سیر تکاملی قابلیت ردیابی و هرم سلسه مراتبی اندازه‌شناخت آنها	۵-۱
- منجد				آشنایی با الزامات ISO در رابطه با کالیبراسیون و سایل	۵-۲
- فرایند کار				اندازه‌گیری زوایا	
- سایل کمک آموزشی				شناختی اصول کالیبره کردن	۵-۳
- فرم گزارش			- کالیبره کردن	وسایل اندازه‌گیری زوایا	
- سایل ایمنی و حفاظتی			وسایل اندازه‌گیری زوایا	شناختی اصول محاسبه عدم قطعیت و سایل اندازه‌گیری زوایا	۵-۴
			- محاسبه عدم قطعیت و سایل اندازه‌گیری زوایا	شناختی اصول تهیه گزارش و گواهی کالیبراسیون و سایل	۵-۵
			- تهیه گزارش و گواهی کالیبراسیون وسایل اندازه‌گیری زوایا	اندازه‌گیری زوایا	

استاندارد مهارت و آموزشی: فنورز کالیبراسیون و سایل اندازه‌گیری ابعاد و وزایا

ردیف	عنوان توانایی و مطالب تئوری	استاندارد مهارت	عملیات کارگاهی	زمان	نام و مشخصات	
					عملی	تئوری
۶	توانایی اجرای استانداردهای تضمین کیفیت			۱/۵	- فرایند کار - وسایل کمک آموزشی	
۶-۱	آشنایی با استانداردهای تضمین کیفیت و کاربرد آنها				- استانداردهای ISO مربوطه	
۶-۲	شناسایی اصول اجرای استانداردهای تضمین کیفیت					
۷	توانایی اجرای مقررات و آئین نامه های شغلی			۱/۵	- فرایند کار - وسایل کمک آموزشی	
۷-۱	آشنایی با مقررات و آئین نامه های شغلی				- وسایل ایمنی و حفاظتی	
۷-۲	شناسایی اصول اجرای مقررات و آئین نامه های شغلی				- وسایل کمک های اولیه	

استاندارد مهارت و آموزشی: فن ورز کالیبر اسیون و سایل اندازه گیری ابعاد و زوایا

ردیف	عنوان توانایی و مطالب تئوری	استاندارد مهارت	عملیات کارگاهی			زمان	نام و مشخصات
			عملی	تئوری	زمان		
۸	توانایی پیشگیری از حوادث و رعایت نکات ایمنی و حفاظتی و بهداشت کار آشنایی با حوادث شغلی و علل بروز آنها	توانایی پیشگیری از حوادث و رعایت نکات ایمنی و حفاظتی و بهداشت کار آشنایی با سایل ایمنی و حفاظتی و بهداشت کار	- فرایند کار - سایل کمک آموزشی - سایل ایمنی و حفاظتی - سایل کمک های اولیه - سایل آتش نشانی	۱/۵	۱/۵		
۸-۱	آشنایی با حوادث شغلی و علل بروز آنها	آشنایی با سایل ایمنی و حفاظتی و بهداشت کار					
۸-۲	آشنایی با سایل ایمنی و حفاظتی و بهداشت کار	آشنایی اصول پیشگیری از حوادث و رعایت نکات ایمنی و حفاظتی و بهداشت کار					
۸-۳	آشنایی با عوارض جانی و اصول انجام کمک های اولیه	آشنایی با عوارض جانی و اصول انجام کمک های اولیه	- پیشگیری از حوادث و رعایت نکات ایمنی و حفاظتی و بهداشت کار				
۸-۴	آشنایی با آتش سوزی و اصول آتش نشانی	آشنایی با آتش سوزی و اصول آتش نشانی	- انجام کمک های اولیه - آتش نشانی				
۸-۵							

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور